

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hóra 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többeszer-
hirdetések alkuszint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Változó idők és elvek.

Debreczen okt. 25.

Nemzeti ébredésünk első korszakától kezdve nem volt ily nagy, általános és hatalmas benső összeolvadásunk és egyesülésünk. Különösen nem volt ily nagy és hatalmas intelligenciánk egysége. A vezérlő társadalmi rétegek kapcsolata soha sem volt ily szoros. Ugy értendő a kormány lapjának a „Magyar Nemzet“-nek ez a nagyhangú kijelentése, hogy a mostani állapotokra vonatkozik.

És mi tette ezt?

»Apponyi Albert nemzeti programjának sikerei, de különösen azon fölfogásbeli egység, mely Széll Kálmán miniszterelnöksége által vezérlő eszmévé lett. Kibékülésre jutottak a régi hadakozók, a szabadelvű párt régi és új elemei» . .

Tehát Apponyi Albert nemzeti programjának sikerei?

Ezt elismeri a kormánypárt lapja; ugyanaz, a melyet azelőtt »Magyar Újság«-nak neveztek, s amely hasábjain végig hurcolta Apponyi Albertet és nemzeti aspirációit nevetségessé tette amikor csak tehette. És Apponyi Albert pártjával együtt, mikor nemzeti politikájának oly nagy sikere van, bevonul a kormánypártba, kibékül azzal a nagy sereggel, melyet valamikor a »mameluk« elnevezéssel tiszteltek meg s a mely nem győzte a nemzeti aspirációkat kicsinyíteni s a nemzeti aspirációk em-

berit ábrándos idealistáknak nevezni s egyéb, de illetlen jelzőkkel is traktálni.

»Apponyi Albert nemzeti akciója megmérhetetlen hasznu volt« mondja a »Magyar Nemzet« cikke, ugyanezt mondják khórusban a többi mamelukok is, a szabadelvű párt régi és új elemei.

A szabadelvű párt új elemeiről elhiszük, hogy e tekintetben megmaradtak régi nézeteikben, de a régi elemekről bizony furcsa fordulás, hogy a mit pár hónappal ezelőtt még a leghevesebben megtámadtak és meghurcoltak, a mit a választások alkalmával ledorongoltak kegyetlenül, annyira, hogy Apponyi Albertet magát ki akarták buktatni Jászberényben s egy egész csapat nemzetipártit meg is buktattak nemzeti aspirációik miatt, hogy azt most megmérhetetlen hasznosnak kezdik elismerni, mert muszáj elismerniök s ebben a muszájban valószínűleg a jövő választásokra való tekintettel rejlik a félhivatalos kormánylap vezércikke ama pontjának a jelentősége, a mely azt mondja, hogy Széll Kálmán vezérlő eszmévé tette a fölfogásbeli egységet!

Víz és tűz együvé került s lett belőle a »nagy nemzeti intelligencia« gőze.

A gőz is hatalmas erő, ha czélutadatosan használják, de a legerősebb gőz is elpárolog, amint ezt a természettanból tudjuk, ha nem talál ellenállásra, amely ellenállás teszi tulajdonképpen erőssé és erővé.

Ni nem merünk a »nemzeti intelligencia« egyesült nagy erejének oly nagy jövőt jósolni, mint azt a szabadelvűpárt régi és új elemeinek dicséretet zengő kormánypárti lap teszi, a mely azt mondja, hogy »valahára elérkeztünk a békés nemzeti munka ígéret földjére, azon, történelmünkben ritka, szerencsés korszakba, a midőn a magyarság többé nincsen megosztva s midőn különösen nemzeti intelligenciánkat misem választja el egymástól.

Ez az intelligencia csak most hivatott nagy dolgok végrehajtására. Hajtsa végre most ama legfőbb munkát, tegye le az alapot nemzeti megszilárdulásunk alá.

Tehát harminczhárom esztendő elvonult volna felettünk, nyomtalanul, azaz Apponyi Albert nemzeti politikájának nagy sikerei is csak abban nagyok, hogy most fog talán sikerülni letenni a nemzeti megszilárdulás alapkövét.

Eksics Gusztáv a »Magyar Nemzet« vezére tudja, hogy mit csinál — kormánylapot szerkeszt a nemzeti intelligencia számára, de hogy az el is olvassa-e azt, már mi nem tudjuk. Mi elolvassuk, talán azért nem számítanak majd bennünket mai nemzeti intelligencia tagjai közé. Egy csöppet sem bánjuk, ha nem teszik. Hiszen ők szidták Apponyi Albertet, pártját és politikai törekvéseit is, most pedig dicsőítik és hogy szeretik egymást! Változnak az idők nagyon és az emberek, sajnos az elvek is.

A semmiházi.

— A Debreczen tárczája. —

Írta: **Zsoldos László.**

Kormos altábornagy, a mokány katona, életében talán először, a fületövét vakarta:

— Tyhü, erre valóban nem számítottam.

Mert a kegyelmes ur kitűnő hadvezér volt ugyan s kivált az utolsó buziási királygyakorlatok óta általában első taktikusunknak ismerték el, de most olyan ellenféllel került össze, a kivel szemben ész, higgadság és haditudomány csak annyit használ, mintha teszem az égő haztetőt permetezővel akarók eloltani. Ez az ellenfél Luci volt, a kemény katona bájos, barnafürtű gyámleánya.

Ez a karesu, szeleburdi, sőt gyámajjának véleménye szerint semmiházi teremtés rozsfat tett a tűzre s épen ezért az altábornagy minden tekintélyét és szigorát latba vetve, úgy nyitott be az imént hozzá, mint a fürgeteg.

— Micsoda bolondokat csinál itt magamnak, Luci?

A kis, ősz olasz társalkodónő, a ki oly régen élt Magyarországon, hogy már csak szimulálta, mintha nem tudna magyarul, (mert ha kívül, hogy jól beszél magyarul, menten

leszáll a társalkodónői ázsiója), összekulcsolta térdén a kezét.

— Drága szüz Mária — gondolta olvasul — mi lesz ebből?

— Micsoda bolondokat? . . . kezdte újból a katona, haraggal ütve kardja markolatára, mert mérgében a kardot sem oldta le az előszobában.

Luczi, a semmiházi, rámeresztette nagy, sötétbarna szemét a borzasztó férfura. Csak nézte egy-két pillanatig, aztán, mint a kit esiklandoznak, halkán, bugva, nevetni kezdett es minden különös teketória nélkül nyakába ugrott a gyámjának:

— Édes, haragos generálisom!

És odafurta fürtös, összeboglyazott fejét a mellére, a molnárkék tábornoki kabátra, miközben nem lehetett biztosan tudni, hogy kaczag-e, vagy pedig sir az elfödött arcával,

— De Luczi . . . Luczi — nógatta a kegyelmes ur megrökönyödve, mivel hogy — világeletemben olyan legényember lévén, a ki keveset forgott nők körül — most valósággal esetlennek es tehetetlennek érezte magát a leánynyal szemben.

A signora sűrűn hényta magára a keresztet, miközben a szoba sarkából epekedő szemmel leste a fejleményeket.

A nap-ugár pedig becsillan az ablakon:

és a hogy Luczi, mint valami szép, szilaj csikó, egyszerre fölvetette a fejét, végigsiklott rajta, vakító fehér sávot vonva fölhevült, nyitott ajku arcán, és könnyű, mosó, fehér blouze-an, mely elől, pihegő keble fölött, mint a fujdogalt pehely szállott föl — le, — föl — le.

— No! szólt gyöngéden, bár keményen akarta az altábornagy.

— A leány újra ránézett. Mosolygott és úgy kezdett beszélni:

— Há, hát . . .

Tovább nem bírta, most már igazán sirva fakadt. Gyorsan a szeme elé kapta batiszt kendőjét és alig fojthatva vissza a hangos zokogást, beszaladt a szobájába.

— Mi lelte a kisasszonyt? kérdezte gyámakodva a kegyelmes ur.

Azután be sem várva a kis olasz feleletét (ugyi hiába várt volna rá), mint a kinek valami az eszébe jutott életében talán először megvakarta a fületövét:

— Tyhü, — erre valóban nem számítottam.

Bizonytalan léptekkel, elgondolkozva Luczi szobája felé indult. Közben erős szőke bajuszát pödörte, mellét pedig mintha a szokottnál is jobban kívágta volna.

Debreczen, október 25.

Czélzatos fordítások. A horvátországi törvényeknek magyar nyelvű fordításai közzétételükkel, illetőleg a miniszterelnökségnél való felülvizsgálata alkalmával számtalan olyan korrekciók kifejezésekre akadtak, melyek merőben ellenkeznek a magyar alkotmány törvényekkel és a közjoggal. Nevezetesen: a kiegyezésre vonatkozó törvények csak úgy huzogsznek a horvátokat egyáltalán meg nem illető megnevezésektől, melyek mind azt a látszatot keltik, mintha szánt-szándékosan leplezni akarták volna a viszonyt, melyben Horvátország Magyarországgal szemben van. Így például a kiegyezési törvények mindenütt a horvát állam jogáról, horvát állam jogi területéről a horvát-magyar honosságról stb. stb. beszél. A magyar intézményeknél sehol sincs kitüntetve, hogy azok magyar királyiak, — a jelző mindenütt csak „királyi”, „királyi posta”, „királyi vasutak” stb. A legérdekesebbek, — írja a „Kel. Ért.” azon intézkedések, melyek az adminisztrációra vonatkoznak. Itt ugyan feltüntetve a dolgok, mintha a horvát autonóm hatóságok a magyar kormány rendeleteit csak — közvetítik; szoval a horvát törvények annyira téves és a horvát nép megtévesztésére alkalmas, helytelen kifejezést tartalmaznak, hogy már ez is igazolja, mennyire idején való volt, hogy a horvát törvénygyűjtemény magyar fordításával a magyar közvélemény betekintést nyerjen a horvátok azon igyekeztetésébe, melylyel Horvátországot, mint teljesen független, önálló államot akarják feltüntetni.

Gyászmise. Nagyvaradon Szacsavay emlékeztetere az olasz plebánia templomban gyászmise volt, a melyen megjelentek Bullyosky polgármester, Papp János megyei főjegyző, a megyei és városi tisztviselők, Bozóky jogakadémiai igazgató, Sipos tanfelügyelő és nagyszámú közönség.

Interpellációk. A képviselőház a szünet után a hó 30-án tartja első ülését, melyen két interpellációt is fognak bejelenteni. Visontai Soma az igazságügyminiszterhez intéz interpellációt a tömeges szoczialista sajtóperek miatt, valamint a rendőrség azon eljárásáért, hogy a munkás gyűléseken elhangzott beszédek gyorsirással leírva, azeszi az ügyészséghez azok alapján feljelentést tesz a szónokok ellen.

Barrabás Béla a honvédelmi mi-

niszterhez szándékozik interpellációt intézni azon sérelem miatt, hogy a közös hadügyminiszter egy rendelete alapján a közös hadsereg magyar ezredeinél az ellenőrzési szemléken magyarul („hier” helyett „jelen”) jelentkező katonákat a közös hadsereg illetékes körei szigorúan büntetik.

A dunamelléki ev. ref. egyh.-kerület gyűlése. A dunamelléki evang. református egyházkerület tegnap délelőtt folytatta közgyűlését Szilágyi Dezso világi és Kóncz Imre legidősebb esperes elnöke alatt, mivel Szász Karoly püspök hétfői balesete miatt még mindig gyengélkedik. A számzék, a közalap- és a kaplan-elhelyező bizottság jelentéseivel foglalkoztak tegnap. A közgyűlés előreláthatólag még csak holnap — csütörtökön ér véget.

Az egyetemi ifjúság kegyelele. A radikális egyetemi ifjak partja, mely az október 6. és 8-iki ünnepek alkalmából fényesen bizonyította, komoly munkára irányuló hazafias erőt, november hó 1-én nagyjaink sirjánál gyász ünnepélyt rendez. Kossuth Lajos sirjánál bezél Erdélyi Miklós, Deák Ferenczénél Kemény Aladár, Vörösmartyénál Weiler Ernő, Arany Janosnál Kálmán László, a névtelen hőskönel Décsy István, Klapkaénál Boros Mihály, Forinnyak sirjánál Vidacs Aladar, Vajda Janosnál Szirmay Károly, Garay Janosnál Hesco István és Mihálkócs sirjánál Osváth Kálmán fognak beszédek tartani. A radikális párt ez ünnepélyre külön is meghívja az egyetemi ifjúságot és a hazafias polgárságot.

Vas megye a főispánért. Megható és szép ovációban részesítette Sárosmsgye és Eperjes város közönsége Szinyei Merse István főispánt abból az alkalomból, hogy a sárosi árvaszék eleni alaptalan vádak kapcsán ellene is meitalan tamadasokat intéztek. A vasuti pályaháznál korán reggel több százzamenő díszes közönség fogadta a fővárosból érkező főispánt és a fellobogzózott utcákon keresztül hosszú kocsiorral kísérte őt vármegyei lakására. A vasutnál Schmiadt Gyula dr. orsz. képviselő intézett hozzá lelkes üdvözlő beszédet, biztosította a közönség benső szeretetéről, törhetetlen bizalmáról a főispánt, a ki melyen meghatva mondott köszönését.

Délelőtt 10 órakor volt a vármegyei rendes közgyűlés, a melyen a törvényhatósági bizottsági tagok szokatlanul nagy számmal vettek részt. A terembe lépő főispánt dörgő éljenzés fogadta.

Este nagy fátylasmenet volt a főispán tiszteletére.

Trencsén Teplitz, jul. 27.

Kedves Gyámapa!

Szíves sorait köszönettel vettem! Gondoskodása azonban, őszintén megvallom, fölötte meglepett!! Mit csináljak én egy vezérkari századossal, a ki, mint a báró, nem tud egyebet, mint, hogy egyszer összeüti a bokáját, máskor meg nem üti össze?! Elismerem, hogy a báró művelt ember és nagyszerűen lovagol, de édes Istenem, ebből a fajtaból talán nem ő az egyedüli?! Ha kedves gyámapa csak egy piczikét szereti a maga hü, kis Lucziját, akkor más ferjet fog nekem választani! A báróhoz nem megyek! Punktum!!

Szerető huga és gyámleánya

Lucie.

A tábornok kétszer is elolvasta a levelet. Az, hogy a gyerek — mint nevezni szokta — ilyen kurtán szembeszálljon vele, új volt előtte. Luczit, a ki tavoli rokona volt, mióta csak hatesztendő korában, a mikor árvaságra jutott, a gyámhatóság intézkedése folytán védőszárnyai alá vette, mindig katonás fegyelemben nevelte; abban a fegyelemben nevelte, a melyben az egyik csak a parancsolást, — a másik pedig csupán az „igenis”-t ismeri. És most?

A legközelebbi napokban a magyar országgyűlés is fel fog hivatni a delegáció magyar tagjai megválasztására.

KÜLFÖLD.

Oszták dolgok. A „Wiener Abendpost” azellenkező híresztelésekkel szemben konstatalta, hogy semmiféle sziléziai nyelvrendeletet nem vontak vissza, sem valamely más, a sziléziai bíróságok nyelvhasználatára vonatkozó szabályzatot nem helyeztek hatályon kívül és nem is módosítottak, továbbá, hogy az a híresztelés, hogy a kormány a Galiciára vonatkozó nyelvrendeleteket megszüntetni vagy megváltoztatni szándékozik, merő kóhalmány.

Tausból érkezett jelentések szerint ott a hó 23-án zavargások voltak. Nehány zsidónak bevették az ablakait. A csendőrség közbelépett.

Schlaban tegnapelőtt ismét tüntetések voltak. Hat munkást letartóztattak. A tüntetők 13 ablakot vertek be. A járási főnök a polgármesterrel egyetemben hirdetményt bocsátott ki, amelyben a legszigorubb rendszabályok terhe mellett nyugalomra inti a lakosságot.

A francia haditanács reformja. Az Elysée palotában tegnap tartott minisztertanácsban Loubet elnök Galliffet hadügyminiszter előterjesztésére aláírt egy dekrétumot, a mely a legfőbb haditanács szervezetét akként módosítja, hogy ezentul csak olyan tábornokok tartoznak a haditanácshoz, a kik háboru esetére hadseregpárcsnokokul vannak kiszemelve és béke idején valamely hadtest élén állanak.

Sophiából jelentik a „K. É.”-nek, hogy a szultán Ferdinánd fejedelemhez intézett kértatában teljes megelégedésének ad kifejezést Ivancsov miniszterelnök azon nyilatkozata fölött, hogy az új kormány ép úgy, mint elődje, híven fogja ápolni a hübéri viszonyból eredő kötelek megszilárdítását. A kormány a belügyi reformok létesítése iránt intézkedni fog, mihelyt a pénzügyi tárgyalások véget érnek.

Megcsönkített szobrok. Berlinből jelentik, hogy október 22. és 23-ika közti éjjel a Segesalleenban Medve Albert, I. Ottó, II. Ottó és II. Albert szobrainak hét mellékalakját, valószínűleg kalapácsal, orrukon és kezükön megcsönkították. A letört darabokat megtalálták a szobrok mellett.

Délafrikai háboru. A háborunak nemcsak a hadviselő felek erzik súlyos következtéseit, hanem az azon kívül álló néger törzsek

Alig egy héttel ezelőtt történt, hogy Kormos altábornagy Trencsén-Teplitzre, hol gyámleánya az olaszszal egyetemben a fürdő-évadot töltötte, egy meleg juliusi reggel a következő ajánlott levelet küldte.

Budapest, jul. 24.

Kedves Luczi!

Őn is éppen olyan jól tudja, akár csak én, hogy huszonegy éves korukban a leányoknak férjhez szokás menni. Őket is asszentalják. Mivel pedig, kedves Luczi, őn már a múlt héten betöltötte a huszonegyedik esztendejét, ezennel föl hívom, hogy férjhezmenetele iránt haladéktalanul tegye meg a szükséges lépéseket. Hogy ebbeli eljárását megkönnyítsem, a vezényletem alatt levő tábornok tisztjei közül már ki is szemeltem a részére egy teljesen megfelelő férjt, illetőleg vőlegényt, báró Säckendorf Ulrik vezérkari századosom személyében. akivel ugy hiszem, őn már találkozott is a kaszinóban. Művelt ember, jó lovas, kitűnő katona, tehát azt hiszem, teljesen meg fog felelni az én kedves hugom és gyámleányom igényeinek.

Szerető gyámja és rokona
(olvashatatlan aláírás)

Erre a levélre harmadnap az alábbi, gyöngéd kézzel, de meglehetősen össze-visszaszórt betűkkel írott válasz érkezett:

— Eh — gondolta magában bosszusan — nem szabad, hogy kinőjjenek a méreg fogai a kis semmiházinak.

— Fogta a tollat s a következő táviratot szövegte meg a leánynak:

Kivánságomhoz ragaszkodom. Azonnal jöjjenek.

És elküldte az inastól a postára.

Mérgesen felkötötte a kardját és elment a kaszárnyába. De utközben is folyton ez motoszkált a fejében.

— Hm, punktum! Azt merni írni nekem, hogy punktum! Meg még, hogy nem tud egyebet, mióthogy egyszer összeüti a bokáját, máskor meg nem üti össze! No nézze meg az ember a semmiháziát!

*

Mikor aztán harmadnap Luci az olasz társalkodóval csakugyan hazaérkezett Trencsén-Teplitzről s az altábornagy a siró leány után, mint a kinek eszébe jutott valami, be ment a derült, rózsaszín függönyös leány-szobába, csakugyan meg is nézte a semmiháziát. Még pedig jól megnézte: vastenyerebe fogta boglyas barna fejét és úgy nézte bosszusan. meghatottan, esetlenül:

— Hát aztán . . . izé . . . komolyan engem szeret, Luci?

is. — Fokvárosból jelentik ugyanis, hogy az egész Becsuána-földön és Nyugat-Griqua földön nagy hiány van élelmiszerekben, mert semmit sem hoznak be. Valószínű, hogy néhány hét múlva kitör az éhínség. Ugyancsak Fokvárosból jelentik: Dundeeből érkezett jelentések szerint az elandslaagie vereség a burokat teljesen kihozta sodrukból. Ez az oka, hogy főhaderejüknek Dundee ellen intézett támadása gyöngén sikerült. Aggodalomra tehát az angoloknak nincs okuk. Kimberleyből e hó 20-iki kelettel érkezett jelentések szerint ott a helyzet az angolok részére kielégítő. Ülközet nem volt.

Pétervárról jelentik, hogy a Vörös Kereszt Egyesület elvből elhatározta, hogy Dél-Afrikában akciót indít és fölajánlja szolgálatait a hadviselő feleknek. Tegnap valamennyi ujság gyűjtést kezdett önkéntes csapatok alakítására. A magantevékenység ebben az irányban jól halad.

Az angolok győzelmeiről kürtölt hírek megbízhatlanok. Legújabb táviratok szerint nemcsak Dundee-nél verték vissza az angolokat a burok, hanem Glencoenál újabb csata volt, melyben a burok fényes diadalt arattak. Az angol táviratok egyáltalán nagyon kishitűek és újabb veszteségekre készítik elő a közveleményt, többek közt arra, hogy Driek-op-ot is kénytelenek átengedni a buroknak.

London, okt. 21.

A kormány rendkívül aggódik Glencoe helyzete miatt s nem tudja megmagyarázni, hogy miért nem jönnek onnan táviratok a legújabb eseményekről. A lapok nagyon megvannak botránkozva a miatt, hogy a cenzúra csupán az elavult győzelmű híreket bocsátja nyilvánosságra. Több oldalról azt jelentik, hogy Joubert tábornok szombaton este egész haderejével megtámadta Glencoe-t. A Daily Telegraph tudósítója még hozzáfűzi, hogy a burok csapatokat Joubert tábornok és Krüger elnök zsemelyesen vezették. A csata kimeveteléről még eddig egyetlen hír sem érkezett. A burok haderejét kilenczezer emberre becsülik s a csata megkezdése elpusztították a vasutat Ladysmith és Glencoe között Washbank állomás mellett. Londonban attól félnek, hogy az angolokat Glencoe mellett óriás katasztrófa érte s hogy a kormány ezt a katasztrófát eltitkolja. Egy ujság azt írja, hogy biztos tudomása van arról, hogy az angolok ügye nem áll jól Dél-Afrikában, de nemzeti érzületből nem akar bővebb részleteket közölni.

A delegáció. Az osztrák miniszterelnök már tegnap megkereste az osztrák képviselőház elnökét, hogy a delegáció tagjainak megválasztása iránt tegye meg az intézkedéseket. Az osztrák képviselőház valószínűleg már holnap — csütörtökön választja meg a delegátusokat. Addig meg fognak jelenni az uralkodó leiratai is, melyekkel úgy a magyar, mint az osztrák és a közös kormánynál a delegáció egybehívását elrendeli, ha csak a Reichsrathban tegnap történt botránkok előre lehetlenné nem tették magának az ülésnek megvárthatását oly módon, hogy az a delegációk választásába belemehessen. Miután ugyanis jegyzők és bizottságok választása rendben megtörtént, — a z ü l é s v é g e f e l é P a c a k é s t á r s a i i n t e r p e l l á c i ó t i n t é z t e k K i n d i n g r i g a z s á g ü g y m i n i s t e r h e z a z á l t a l a a n y e l v r e n d e l e d e k v i s s z a v o n á s á v a l e g y i d e j ü l e g a c s e h é s m o r v a b i r o s á g o k h o z i n t é z t e t r e n d e l e t e k r e v o n a t k o z ó l a g, a m e l y e k s z e r i n t C s e h - é s M o r v a o r s z á g b a n i s m é t a r é g i á l l a p o t á l l v á n h e l y e r e, a h i v a t a l o s n y e l v i s m é t a n é m e t l e g y e n.

Az ifjú csehek az interpellációnak minden egyes mondatát fülsiketítő zaj kísérték. Ifj. Brzovszky, a ki az utolsó sarokban ült, lassanként utat tört magának egészen az igazságügyminiszterig, ott felkapta a miniszterasztalán fekvő iratokat és odadobta a képviselők közé. Erre az ifjú cseh képviselők papirgolyókkal bombázni kezdték a minisztert a ki remélve felejtett helyéről, a teéemnek baloldai résébe befutott és ott egy oldalajtón át elmenekült.

A csehek a németeket, ezek ismét a cseheket szidalmazták. Minden pillanatban attól lehetett tartani, hogy verekezésre kerül a dolog.

Fuchs elnök óriási zajban berekesztette az ülést azzal, hogy a legközelebbi ülésre írásban fogja a képviselőket meghívni.

A terem lassan és léktelen láрма közülrült k.

Táviratok.

Forradalom Dél Amerikában.

New-York, okt. 24. Helyreigazítólag jelentik, hogy a panamai konzul tegnapi távirata szerint Cundamaraca, Tolima es Santander kerületekben ütött ki a forradalom és nem Panamában, mint előbb jelentettek, továbbá, hogy az említett kerületekben a hadi állapotot proklamálták. Panamában híre jár, hogy Venezuelából segítő csapatok érkeznek a lázadók segítségére.

Színház.

Második feleség.

(Színmű 3 felvonásban. Irta: Arthur W. Pinero. Először adták a debreczeni színházban az 1899. évi október 28-án.)

Herczegh Ferencz egyik regényében logikus erővel bizonyítja be, hogy a bukott nő ha annak erkölcsi egyensúlya nem rendült meg, újra befogadhatja akármelyik jó társaság. Arthur W. Pinero az angolok kedvencz írója pedig tegnapi darabjában ép azt bizonyítja három felvonáson keresztül, hogy a társadalom kilöki kebléből a bukott nőt. Kilöki vagy közvetve ketségbajtó családi villongások után, vagy közvetlenül az ugynevezett társaságok által.

A szellemes angol író ezt a problémát állította maga elé darabjában. Ezt oldozza három felvonáson keresztül minden erőltetés nélkül ötletesen, ritka genialitással.

A tárgy hálár. Helye van az elmélkedésnek, a mivel a szereplők bőségesen élnek is. És a néző hamar megszokja a keretet. Meg azt, hogy Tanquerey maga, a felesége, az angol darabokban elengedhetlen jó barát filozófusnak s különösnek tartaná, ha Tanquerey leánya a Kis Ellen nem tenne hasonlókép.

A darab meséje különben röviden ez. Tanquerey másodszer nősül. Elveszi Paulát a kinek egész élete a könnyüvérű hölgyek társaságában tolyt le. Paula lelkét talán megtisztítana környezete, ha nem támadna fel lelkeben mostoha leánya Ellean ellen a féltékenység. Felti Elleanról férjét Tanquereyt aki ragaszkodik leányához. A leány viszont idegenkedik anyjától. Éles harc fejlődik ki harmójuk között mikor Ellean Cortelyonné a család régi barátja elviszi Parisha, Paula élete e perctől kezdve meg van mergezve. Hogy nem az ő akarata teljesedett élete czéjét eltévesztve látja. Felti Tanquereyt egész lélekkel, eldugja előle Ellean leveleit. Feszült viszonyban van a háznál mikor Ellean és Cortelyonné hirtelen vissza érkeznek, hogy tudassák Tanquereyt az örömről.

Hugh Ardale kapitány és Ellean megszerették egymást Parisban és egymásé akarnak lenni.

Kiderül azonban, hogy Paulának Hugh kapitánynyal viszonya volt. Ezt egy pompásul rajzolt jelenetben feltárja Tanquereynek. Így Ellean házassága lehetetlen. Ellean azonban szeret, szerelme nagy és erős. Szemrehányásokat tesz anyjának, majd egy végtelen hatá-

sos jelenetben szemébe vágja, hogy kezdettől fogva tudja, hogy nem volt tisztességes. Ez az utolsó dőfés Paula szívébe. Elmegy s a másik szobába megöi magát.

A darab Komjathné Závodszky Teréz kezében volt. Darab vivő szerepet, még pedig igen nehéz szerepet vállalt el. Kész örömmel konstataituk, hogy annak fényesen megfelelt. Ritkán lehet színpadunkon oly átgondolt, minden ízében jellegzetes alakítást látni. Hogy a külső hatás nem volt zajos, azt a darabnak tulajdonítjuk, a mely felvonások végén ellapodnak. A közönség tapsolt a jeles művésznőnek, ki büszke lehet az alakítására. Feltétlen elismerés illeti meg páratlan szép toilettejeit is.

Mellette Tanayné Halmy Margit aratott nagy sikert. Nem kevésbé érdemel igaz elismerést. Bájos Ellean volt. Rokonszenves szerepének minden részét kiaknázta. Neki is nagy feladata volt, mert szerep csak rokonszenves, de egyáltalán nem halás. Kettős érdeme van tehát értékes alakításának.

Szacsuvay Tanquerey szerepében produkált jeles alakítást. Intelligens színész ő, ki átérzi, de főleg átgondolja a szerepeit. Tegnapi játéka is ezért érdemel dicséretet. Kisebbszerepekben jók voltak: Kiss Irén, Tanay, Bartha. Tóth Eleknek (Hugh Ardale) a harmadik felvonásban volt egy szép jelenete, a mely erős haladásról tesz tanubizonyosságot.

A darabot ma megismétlik.

(s. b.)

Tilos a dohányzás. Nem próbáltuk, de elképzeljük, micsoda hatalmas élvezet lehet, mikor a szerep előírása szerint színész uramék (néha a hölgyek is) ragyujtanak egy illatos cigarettre, vagy szivarra, mint pl. tegnap Tanay Friczi tette. Határozottan pokoli gyönyör lehet könnyen tüzet fogható rongyok közt, néhány száz ember előtt pöfékelni. — Lehet, de ezután már nem szabad. B o c z k ó S á m u e l rendőrfőkapitány elrendelte, — hogy ezután a színpadi dohányzást sem a r k i r o z n i kell. Azt hisszük elég szomorú hír a dohányzó színészekre, kik a színpadon elvégezhetek eddig a cigarettázást, melyre oly kevés a felvonáshöz ideje... Apocpos, hát a színházi dohányzóval mi lesz már, tekintetes rendőrfőkapitány ur?!...

Bohéme mulatsága. Színészek és ujságírók gyűltek össze tegnap este a Péter Pál jóhírű vendéglőjében. Nem a régi bohémestélyek felevenítése volt ez, csak egy aproposra jött kedélyes összejövetel, melyet — mint elhatároztatott — ezután minden kedden meg fognak ismételni. — A tegnapi estélyen F. Kálla Lujza, a mi szeretett, aranyos primadonnánk prezideált. Ott voltak még: Bartha Istvánné, Fittler Jenő, Bartha István, Környei Béla s még nagyon sokan a debreczeni bohém-világból. A társaság úgy éjfél után, egy rendkívül kedélyesen töltött este emlékével oszlott szét.

A m. kir. operaházban csütörtökön 26-án a Troubadourban kezdi meg néhány estére terjedő vendégszereplését Albeiri Wernér kiváló tenorista, ki legutóbb Berlinben szerepelt, hol az André Cúniert is kreálta.

Petrini Marta az operaház vendégművésznője, ki szombaton 28-án, a Romeo és Juliában lép föl először, ma Upsalából fővárosunkba megérkezett.

Színházi műsor.

Szerda «C» bérletben: Tanquerai második felesége.

Szerda d. u. Ingyenelődásul a tanuló ifjuságnak Bánk bán.

Csütörtökön «A» bérletben: Erdő szépe.

Pénteken «B» bérletben: Robinzonok és Parasztszület.

Szombaton «C» bérletben: Perényi Margit fellépte. Nebánsvirág.

Vasárnap délután Házibéke. Este: Sárga csikó.

H I R E K.*** Ünnepély a reformáció emlékének.**

Ismét közelg október 31-ike, a reformáció évfordulója, mely napon Luther szerzetes kajaapácsütése egyszerre pattantotta ki a szikrát, melyet az új eszme aktív keresztülvitele hatalmasan lobogó lánggá tornyosított. Ezt a megszentelt napot kedden d. u. 4 órakor a főiskola disztermében ismét meg fogja ünnepelni a főiskolai énekkar közreműködésével a collegium theol. akadémiájának Önképző-köre, mely Papp Gyulát, a Hittanszaki Önképző-kör elnökét, Kiss Tamást, a Kör főjegyzőjét és Kovácsi Kalmánt bizta meg a reformáció emlékünnepelel előkészítése és rendezésével, kik bizonyára sikerrel felelnek meg hivatásuknak. Mint értesülünk a meghívókat már holnap szét fogják küldeni. Az emlék-ünnepély teljes sorrendje a következő: Ima, Kreuzertől. Énekl. a főisk. énekkar. 2. Alkalmi megnyitó beszéd. Tartja: Dr. Erdős József, felügyelő tanár. 3. Zwingli (Óda) Irta és szavalja Kovácsi Kálmán. 4. O dicső nap, váltság napja! A XXXV. zoltár dallamára énekl. a főiskolai énekkar. 5. Sellyei M. Istvánról. Irta és felolvassa: Papp Gyula. 6. Luther éneke. Énekl. a főiskolai énekkar. 7. Záróbeszéd. Tartja: Kiss Tamás. 8. Közének. A 179. dicsőret 10. verse.

*** Debreczen városa mint alapítótag.**

Néprajzi muzeum Kolozsvár, Kincses Kolozsvár szobrot emel Matyá királynak az igazságosnak. A fiatalabb szobrász nemzedék legzelemből művésztárgya Fadrusz János alkotása Hunyadi Mátyás király lovaszobra fogja díszíteni Kolozsvár főterét. A szobor leleplezése a jövő 1900-ik évben lesz a Felsőkoronás királyunk jelenlétében. Ez alkalommal Mátyás király születési háza, a mely már dűledező állapotban van, kijavíttatik és úgy alakíttatik át, hogy abban a néprajzi muzeum helyt foglalhasson. E néprajzi muzeum egyeletnek fővédnöke József Ágost királyi herczeg, elnök Dr. Kun Géza gróf, v. b. t. t. es eloadója Hermann Antal dr. egyetemi tanár. Ennek a bizottságnak aláírásával elátott felhívás érkezett a napokban városunk törvényhatóságához és polgarmesteréhez azon kérelemmel, lépjen be Debreczen városá is, a néprajzi muzeum alapítói közé egyszer s mindenkorra fizetendő 200 frttal és e mellett gyűjtő iverk is küldettek. A jog és pénzügyi bizottság ma d. u. fél 4 órakor tartandó ülésén vezetett tárgyalás alá ez ügyet, melyhez a tanács véleményezés végett áttette. Megvagyunk róla győződve, hogy városunknak az alapítók sorába belépésével javasolni fogja a jog s pénzügyi bizottság a 200 frtos alapítás a f. hó 28-iki közgyűlésen is egyhangulag megfog szavaztatni.

*** Vilmos huszárezred törzse Debreczenben.** A Vilmos német császár nevét viselő 7. huszár ezred törzse ma reggel érkezett városunkba Leopoldi báró ezredes ezredparancsnok vezetésével. A városi tanács a megérkezésnél képviselteti magát a tegnap tartott tanácsülésen Komlóssy Arthur főjegyző és Körner Adolf tanácsnokot küldötte ki az érkezők elébe. A 7-es huszárezred tö-

zsen kívül városunkban lesz két század s jelenleg itt van az ekvivalens is.

*** Új törvénytörvénybíró.** Patay Ferenc albirót a debreczeni törvénytörvénybíróvá kinevezték.

*** Házasság.** Király Ferenc, a III. kerületi rendőrség derék és szorgalmas tisztviselője nov. hó 5-én vezeti oltárhoz szakácsi Szakács Margitot. A házassági ünnepély, melyet a mi szerencsekívánatunk is kísér, Szakácsiban (Szilágymegye) fog lefolyni.

*** Nagy idők nagyférfiainak emléke.**

Knezich Károly emléke Egerben. Eger város képviselőtestületi gyűlése, mint tudósítónk írja, elhatározta, hogy Knezich Károly volt honvéd tábornok, az aradi vertanu emlékere, a mostani «Mecset» utcát Knezich Károly utcának nevezi el. Knezich tábornok a kérdéses utcában lakott s ott háza is volt. Ezt a házat, melyben lakott, emléktáblával fogja a város megjelölni. Knezichnek most is lakik Egerben családja. Leánya, özvegy Gröberné, akinek az országszerte ismert és köztiszteltben álló Gröber vaskereskedő és bornagykedő cég egyik tagja volt a férje.]

*** Szemere Bertalan szobra.** Borsodmegye legközelebbi közgyűlésen, mint Miskolcraól jelentik, szoba került Szemere Bertalan szobrának fölállítása. E célra eddig már 17.911 frt gyűlt össze. A közgyűlés megbizta az alispán einökléte alatt Léway József, Orcy Gyula, Blazsejovszky F. és Meicer Gyula bizottsági tagokat, hogy az emlékszóbor elkészítése végett a kellő intézkedéseket megtegyék.

*** Eljegyzés.** Löwy Miksa b.-sz.-mihályi kereskedő eljegyezte Rothmann Herman tocsvai bortermelő leányát Czilka kisasszonyt.

*** A magyar-francia újságvállalat**

Párisban. Egy törekvő magyar újságitró rokonszenves vállalatáról kaptunk tudósítást. Dr. Székely Béla ezelőtt felesztendővel Agence de Paris czimen Párisban könyvnyomtatás lapudósítót indított, melynek az volt a célja, hogy a magyar lapokat a francia eseményekről informálja. A buzgón működő lapocská most nevezetes változáson ment át, a mennyiben a vállalathoz szerkesztőtársak belépett Xavier Mélet, a Temps szerkesztője s az Agence de Paris ezáltal nemcsak a magyar lapoknak szolgáltat információkat és híreket, hanem a francia lapok számára ugyanezt a szolgálatot teljesíti a magyar viszonyok megismerésére. Xavier Mélet neve garancia arra nézve, hogy a francia sajtó az Agence de Paris-t kellő figyelembe fogja részesíteni. De Székely vállalata nemcsak zurnalisztikai, hanem hazafias missiót is teljesít.

*** Színészek közgyűlése.** Az országos színészegyesület palotájában ma kezdődött meg a színészek rendkívüli közgyűlése, a melyet az új alapszabályok tárgyalására hívtak egybe. A közgyűlésen harminczkét tarsulat volt képviselve ötvenkét taggal. Molnár László, az igazgatótanács elnöke üdvözölte a megjelent tagokat s Bokody Antal színigazgatót ajánlotta korelnökül. Azután felfüggesztették a gyűlést, míg Breznay, Somogyi és Balla Kálmán tagok megvizsgálták a megbízó leveleket. Tizenkettőfél órakor megnyitották a közgyűlést s Komor Gyula, Gyöngyi Izsó és mások hozzászólása után Pázmány Dénest választották meg elnökül. Alélnökök lettek: Somogyi Károly és Tiszai Dezső; jegyzők: Hetényi Elemér és Vidor Dezső, Pázmány Dénes, miután elfoglalta az elnöki széket, kijelenti, hogy egy miniszteri leirat értelmében előbb póttagokat kell választani az igazgatótanácsba. A szavazatszedő bizottságba Pintér Imrét, Janovics Jenőt és Hunfi Imrét küldték ki s a választ holnapig elhalasztották. A közgyűlés azután Ditrői Mórnak, a tanácsosi állásról való lemondását tárgyalta. —

Ditrői nem adta be írásban lemondását s ezért a közgyűlés nem hozhatott határozatot. A közgyűlés tulajdonképpen tárgya, az új alapszabályok megvitatása következett ezután. Breznay Géza azt indítványozta, hogy a közgyűlés küldjön ki bizottságot, a mely javaslatot dolgozzon ki, hogy mily módon lehetne a vidéki színészetet előmozdítani. Az indítvány elfogadása után Breznay Gezá, Markus Józsefet, Halasi Bét, Janovics Jenőt és Tiszai Dezsőt választották meg a bizottságba. A bizottság holnapután már kész indítvánnyal lép a közgyűlés elé. A közgyűlés délután folytatja tanácskozását.

*** Debreczeniek a mentő-egyesületi ankéten.** Miut ismeretes, a belügyminiszter a mentő-egyesületek szervezése és felállítása érdekében jövő hó 12-ére gyűlést hívott össze. A belügyminiszter erre a gyűlésre meghívta Debreczenből Boczkó Sámnel rendőrkapitányt, dr. Sarvály Gyula városi főorvost, Szikszay Gyula tűzoltó főparancsnokot és Publíg Ernő tűzoltó b. főparancsnokot.

*** A képes levelező lapok megrendszabályozása.** Az utóbbi időben olyan nagy levelező lapokat hoztak forgalomba, amelyek nem annyira levelezőlapoknak, mint inkább faliképeknek illettek be. Most a posta ezeket az óriási levelező lapokat megrendszabályozza és kimondja, hogy azokat a belföldről külföldre, vagy akár belföldről belföldre feladott levelező lapokat, a melyek a 35 cm.-t meghaladják, postai csomagokként fogják kezelni a posta hivatalok. Így lesznek a képes levelezőlapokból — csomagok.

*** Meghívó.** A polgári asztaltársaság e héten, szombaton este 7 órakor a Dréher sörcsarnok uca helyiségében tartja társas összejövetelét melyre van szerencsénk tisztelettel meghívni. Targy: Szegény gyermekek közötti ruha kiosztás. A felruházási ünnepély fényének emelése végett kérjük, hogy családjával együtt megjelenni sziveskedjék. Debreczen Az elnökség.

*** Az iskolakerülés ellen.** Az iparos tanoncok rendszeresen szeretettel üzik az iskolakerülést. — A miniszter persze szigorú rendeletet bocsátott ki, hogy ez megszünjék és így a mesterek ugy szerezhethet leghamarabb meggyőződést arról, vajon volt-e a fiu iskolában vagy sem, ha az ellenőrzési könyvecskéket meg az nap megnézik. A mesterek saját érdeke ez, mert a mulasztások miatt őket büntetik meg. A büntetések minimuma 20 frt, a mely 200 frttig terjedhet.

*** Heccz.** Talán nem is méltóztatik ennek a szónak debreczeni jelentését érteni. A heccz kérem finom urí mulatság. Például összegyűl 5-6 jogász gyerek. Nem olyanok kik maguk keresik keserves verejtékkel a mindennapi kenyeret, hanem olyan — jogásnyelveu szólva — pénzes kölykök, kiknek apjuk elég könnyelmű adosságaikat kifizetni. Ezek persze értenek az időtöltés művészetéhez. Mikor elég üveget ürítettek ki, — rendszeren hitelbe — a szociális tákához rokon tüntető sétára indulnak. Botokkal simogatják meg az üzletek vasrudonyait, belekötnek az éjszaka alakjaiba, ordítanak sakálmódra s végül kiadják a jelszót a valódi hecczre. Az éjjel is így tett egy dicső jogászkompania. Hogy-hogy nem, egy író asztalhoz jutottak. Az asztal tetejét leszedték, diadaljelképen hurczolták végig az uccán. Rendőrök jöttek s a diszes társaság megugrott. A hátrahagyott asztalrész a III. ker. rendőrségnél vehető at.

*** A munkás segélyalap.** Az új munkástörvény értelmében minden községben munkás segélyalapot kell szervezni, a melynek az a rendeltetése, hogy abból az önhibáján kívül megszorult gazdasági munkás a visszafizetés kötelezettségével, de mindig kamatmentesen segély nyerhessen. A földművelésügyi minisz-

ter különös súlyt helyez most arra, hogy a munkatörvénynek ez a rendelkezése mindenütt mielőbb megvalósíttassék. Legutóbb 4 ezer korona államsegélyt adott a miniszter a kikülföldi-megyebeli segély-alapoknak. Eddig, a mint értesülünk, már 25 törvényhatóságban alakultak meg a közmági segélyalapok, melyek támogatására a földművelésügyi miniszter száz ezer koronát utalványozott.

* **Borhamisítások statisztikája.** Mióta az Engel-féle nagy borhamisítás köztudomásra jutott s a hatóságok lelkiismeretesebben őrködnek a magyar borok jó híre érdekében, azóta némileg javult a helyzet. De még mindig tömördekhamisbor van forgalomba. Hogy a manipuláció milyen nagy arányokat öltött, erre nézve felvilágosítást nyújtanak a következő adatok: A bortörvény életbeletének első éveiben az ellenőrzést meglehetősen lanyhasággal hajtották végre s négy esztendő alatt nem tettek annyit, mint 1898-ban, a mikor már a hamis borokra meglehetősen rossz idő járt. Ebben az évben ugyanis 305 féltől 957 mintát foglaltak le és vettek vizsgálat alá, amikor is kiderült, hogy ezek között 264 borkereskedő és termelő 404-fele bort hamisítottak. Azokból tehát amelyek gyanu alá esnek, 42 százalék nem volt igazi bor. A földművelésügyi miniszter ily körülmények között bizony jól teszi, ha gondozásra bízott hazai bortermelés, a szolid borkereskedés s a fogyasztóközösség érdekébe is nagy súlyt helyez arra, hogy a bortörvény teljes erejével hajtassék végre.

* **Megfogamzott átok.** Kassán történt ez a csodálatos eset, melyről tudósítónk jelenti.

Vasárnap délután a domokosok temploma előtt nagy botrányt okozott egy részeg napszámos ember. Egy öreg asszony hevesen kifakadt ellene, hogy az Isten háza előtt ilyen zajt csap és zavarja az ájatoskodókat. A részeg ember annál jobban lármázott, szitkozódott és káromkodott. Az öreg asszony erre rákiált:

Üssön meg a guta!

A napszámos ez szavakra menten összerogyott és meghalt. A helyszínére sietett rendőr orvos csak a beállott halált konstatálhatta. Hogy azonban ez nem kigondolt mese, hanem tény, ezt a rendőrség is igazolhatja.

* **Spiritusz Jankó.** Ha az alvilágnak van Tix Jankója, miért ne lehetne nekünk Spiritusz Jankónk? Hiszen úgy is van sok ritkaságunk, hát miért ne lehetne egygyel több? Borza János a becsületes neve annak az a'yanak, aki ezt a nevet már el is feledte, mert mindenki csak Spiritusz Jankónak hívja. Az a név pedig hogy miért ragadt rá, azt nem is kell megmagyarázunk; hiszen már a Spiritusz Jankó elnevezéséből következik, hogy Borza János hűséges fogyasztója a spirituszos pálinkának, — a mit benszülött nyelven g e b e r d u s z n a k hívnak. — Nos hát Spiritusz Jankót ma megint utólrerte nevében rejő végzete. Megint — jó ég tudja hányadszor — sokat talált bevenni a pálinkából, amely aztán leverte a lábáról. Epen a templom mellett történt vele a legeslegujabb baleset, ahonnan a rendőrség beszállította a kórházba. Most ott szerez egy kis új erőt a régi pálinkaivás folytatására a derék Spiritusz Jankó.

* **Levélbélyeggyűjtők figyelmébe.** A korona értékben való kötelező számítás 1900. január 1-fével lép életbe. Ugyanakkor adjak ki a koronaértékű új levélbélyegeket és egyéb postai értékczikketeket. A régi levélbélyegek közül a legkeresettebbek lesznek, tehát értékükben emelkedni fognak a 3 frtos levélbélyegek mert ezekből igen kevés ment át a közönség kezébe és a készlet, a melyet a posta ezután még forgalomba tud hozni, nagyon korlátolt. Nehezen lesz megszerezhető a 24 kros levélbélyeg, mely szintén keves forgott közközén. Nagyon fogják keresni az 1 frtos levélbélyeget is, a melyből a készlet már teljesen elfo-

gyott. A 8, 12, 20 és 50 kros bélyegek szintén ritkák lesznek. A levelező lapok közül a 3 kros zart levelező-lapok, az 5 kros nemzetközi egyszerű és a 10 kros nemzetközi válaszos levelező lapok lesznek nehezen megszerezhetőek; a 2 kros keresztkötésű szalag pedig a legnagyobb ritkaságok közé fog tartozni. A postai szállító levelekből már csak a tényleg felhasználandó mennyiség van meg, ezeknek ára tehát erősen fog emelkedni.

* **Menyaszonnyok keresztetnek.** A Falvy-féle kibécséltési alapítvány kamatai ügyében tegnap rendelkezett a fővárosi tanács. A kamatokból évenként öt jó erkölcsű, budapesti illetőségű szegény sorsu menyasszony kap 100—100 frt nászajándékot. Az idei pályázat nem réz járt le és szomorú eredménnyel. Mindössze hét pályázati kérvény érkezett be, ezek közül is három olyan leányzótól, a kinek az ajándék elnyerésére kikötött feltételek már hiányzanak. A tanács tehát csak négy ajándékot szavazhatott meg, az ötödikre nem akadt konkurens, mintha csak kiveszöben lennének a budapesti szegény menyasszonnyok.

* **Virágok a magas éjszakon vagy az abruzzói herceg északsarki utazása.** Guisepe Petigax, akit az abruzzói herceg északsarki expedíciójára magával vitt, — Courmageurban időző családjának levelet írt, melyet a turini lapok közölnek. A level a Flóra fokról (Ferenc József föld), jul. végéről van kelteve. Petigax a sorsra bízta levelét, hátra hagyván egyik Flóra foki kunyhóban. Egy norvég cethalász meg is találta és magával hozta Európába. Érdekes a leírás, melyet Petigax a Ferenc József földről ad.

»Micsoda pompás darab föld ez a Flóra-fok — írja. Teljesen megfelel a névnek. Oly illatos és virágzó, mint valami kert. Érdekes a vidék képe: beláthatatlan smaragd zöld mező örök jégtől övezve. A fok olyan, mint egy rózsafő a Montblank mer de glacejában.

Mindnyájan odavagyunk a bálmulattól, mert sohasem hittük volna, hogy a Ferencz-József-föld ilyen szép. A legkülönbözőbb fajta virágok diszelegnek itt s ha este a fedélzetre visszatérünk, fájó szívvel válnak meg a földi paradicsomtól. Az éghajlat szelid. A hőmérséklet 1 és 4 fok közt váltakozik. Néha ingujban dolgozunk és nem fázuok. Ennek oka az, hogy a magas hegyek védik a fokot. Biztosítlak benneteket, hogy nehéz szívvel hagyom el ezt az áldott földet. Itt küldök néhány virágot a Ferencz József-földről. A virágok csakugyan megérkeztek Turinba és ott megállapították, hogy a magas alpe-i vidékek növényzetéhez hasonlít. A level további tartalmáról kitűnik, hogy az abruzzói herceg kísérei biznak vezérük szerencse csillagában és remélik, hogy elérik az északi sarkot (?) (Tehát a Ferencz József-föld szép, elragadó vidék s mint ilyen, alkalmas volna telepítésére azoknak, a kik nemzetiségi heves vérel a magyar államiság ellen izgatnak.)

Mesallianceok.

Debreczen, 1899 okt. 25.

Stefánia özvegy trónörökösne esetéből kifolyólag egy francia lap hosszú cikkében sorolja fel azokat a fejedelmi sarjakat, a kik a kezeket rangjokon alóli férfiaknak nyújtották.

A névsor Mária Terézia leányával Leopoldinával kezdődik, a ki, mint bajorválasztó fejedelem özvegye nyújtotta kezét udvarmesterének Arcó Lajos grófnak.

Utána I. Napóleon császár elvált neje következik, a ki Neipper báró neje lett, s a kitől a Montenuovo hercegi család származott, s a kinek harmadik férje — Bourbelles gróf (szinte) udvarmester lett.

A sigmaringeni uralkodó herceg leánya Crescencia — tanítójának Ftschler Xavér Ferencznek lett a felesége s a korrepetitor urból gróf lett.

A dán király nővére Lasberg őrnagyné — pedig Blizen-Finecke báróné lett.

Nem szólva az újabb időkben előfordult

mesallianceokról, a melynek révén Seetried báróné, Wrba grófné, Toerring grófné lett egy-egy herceg kisasszonya még érdekesebb esetekről is beszél a kirónika.

A német császárné unokahuga Emmerich doktr felesége lett, egy másik pedig egy — Jud nevű parasztnak a fiával lépett házasságra.

A sok mesalliance közül ezeket válogattuk ki hamarjában.

Két ujdonság.

I.

»Mindig« képe. Ábrányi Lajos ősmert festőművészünk a napokban fejezte be gróf Batthyány Elemér Mindig nevű lovának a képét. A kép a megszólalásig hű s több előkelő sportsmannunk nagy érdekődéssel nézte meg Ábrányi műtermében.

(„Magyarország“ okt. 24.)

II.

Nyomor. A rendőrség tegnap razzia tartott. A Saléfrom-laktanya mögött két elzülött embert fedezett fel, kik magukat a trágyarakásba ásva aludtak. — Kis Imrének és Varga Gábornak hlvják a két csavargót, kiknek ez idő szerint a rendőrség ad szállást.

(„Debreczen“ okt. 24.)

Törvényték.

§ **Csemegi Károly emlékezete** A magyar jogászegylet alapítójának és volt tiszteletbeli elnökének. Csemegi Károlynak emlékezetét a budapesti ügyvédi kamara diszüléssel fogja megünnepelni. A diszülés, mely e hó 29-én vasárnap d. e. 11 órakor lesz a budapesti ügyvédi kamara disztermében, Tarnai János dr. a kir. kuriához beosztott kir. tábla bíró mond emlékbeszédet. — Ez alkalommal az elhunyt jogúdo arczképnek felavató-ünnepét is megtartják.

§ **Az albiró és födbirtokos.** Párbaj vétsége miatt vontta felelősségre a zilahi törvényték Zsigmondi Ernő sz-somlyói kir. aljárásbíró és Paskuj Antal födbirtokost, Zsigmondy és Paskuj pisztolyal, majd karddal vívtak párbajt majus hónapban s a födbirtokos jobb karján megsebesült. A törvényték mindkettőt 8 napi áltamfogházra ítélte.

§ **A farizeusok.** A »Czipész« című szakiap ez evi augusztus hó 3-án megjelent 15-ik számában Petőfi balalának 50-ik évfordulója alkalmából a »farizeusok« ezim alatt cikelyt közölt, a mely miatt a lapot a kir. főügyészség osztály elleni gyűlöletre való izgatás vétsége miatt sajtópörbe fogta. A cikk inkriminált része a következő:

»A Kárpátoktól az Adriáig bömbölnek most az aljas jezsuita szenteskedő farizeusok es hazug népbolonditást »karnak véghezvinni hazafiui ostobaságaikkal. Ötven évvel ezelőtt esett el Petőfi a szabadságharcban és nem a nép jogainak elrablásában kepelgő stréber volt, mint ama részeg hangon ordítózó vigécek, akik arczul ütök, megszenteltelentik annak a halhatatlan Petőfiének emlékét azzal a hazug ámitással, hogy ők a perzentés és emberkinzó besia hazafiságukkal képviselik Petőfiének törekvéseit.

Oh, ti nyomorult söpredékek az emberiségnek, hogy meritek a nép lánglelkű költőjének a nevet beszennyezni! Ti aljas szenteskedő söpredékek a hazának, olvassátok el Petőfi költeményeit és tegyétek le az álcát, mit ünneplő pofatokra tettetek és majd akkor ott álltok, mint a köztetek előfordulni szokott csalók és sikkasztók, a kik ellopják a közpénzt.« stb.

A cikket Farkas Isván cipész segéd írta. Sajtópörében tegnap volt az esküdszéki tárgyalás Zsitvay Leo elnöklete alatt.

A vádlevel s az inkriminált cikk felolvasása után a vádlottat hallgatták ki a szerzőség kérdéseire s ennek folyamán, mint alapos volt a gyanu, hogy ismét strohmann

ál az esküdtek előtt, a vádlottal próbairást irattak. Majd a perbeszédre került a sor.

A vád és védbeszéd elmondása után a vádlottat 11 szóval 1 ellenében vétkesnek mondották ki az osztálygyűlésre való írgatásban s 6 heti államfoghazra és 10 forint pénzbüntetésre ítélték. Az elítéltet Goldner Adolf dr., a szocialista orvos és Balasz Adolf dr. jóállása mellett szabadlábon hagyták.

Egyház és iskola.

Érsek és káptalan kibékülése. Majdnem egy évig tartó fezzült, sőt már vegletekig menő rideg ellentét nyert a napokban a kalocsai aulában békes befejezést. — Császkai György érsek és káptalanja közt az alapítványok kezeelésének kérdésében véleménykülönbségek merültek fel, melyek annyira kiésedtek, hogy a kanokok még a legszükségesebb hivatalos és tarsadalmi érintkezést is megelőző hónapokon át nem jelentek meg az aulában, a minék következtében az érsek állandóan távol maradt székhelyétől és csakis a nagy ünnepekre rándult le oda egy-egy napra. Az antagonizmus annyira ment, hogy a mikor az érsek püspökké való kinevezésének 25 éves jubileumát ünnepelték, a suffragan egyházmegye káptalanjai üdvözölték az érseket és csak saját káptalanja tüntetett távol maradásával. Végül azonban kölcsönös engedékenység mellett létrejött érsek és káptalan közt az egyetértés és a házi béke is.

A Hajdu megyei tanker. tanítók-Gönczy-Egyesület tanszer-muzeuma. — Minden rendű-rangú érdeklődő figyelmébe ajánljuk a Nagy-Csapó és Burgondia sarkán levő, volt Kovács kaszárnya helyiségében ideiglenesen elhelyezett Gönczy-egyesületi, T a n s z e r m u z e u m o t, hol f. hó 28-án (az az. szombaton) d. e. 9—11-ig d. u. 2—5-ig nyilvános árverésen, becsáron alól is elfognak adni mindazon tárgyak, melyek a most megejtett leltározás folytán kiseleztezték u. m. szobrok, gyermek játékok, majolika és kiváló finom kőedények, női kezimunkák (asztal futó, kalotaszegi varrottas) stb. iskolai vaspadok, nagy falú és csillagászati térképek, iskolai kézi könyvek, regények, tudományos folyóiratok, több makulatur papír, vaskályha csövökkel, varrogép, nádszékek, asztalok, üveges könyvszekrény, íróasztal, új szerkezetű alvanyos táblák, vasrészek, finomkivitelű szemléltető képek stb. stb.

Megtekinthetők előzetesen is f. hó 27-én d. u. 1—3-ig. Amennyiben úgy szülőknak, mint iskolai hatóságoknak, tanítóknak, tanároknak fűszer és papír kereskedőknek, magánzóknak megvásárlásra alkalmas, legnagyobb részben érintetlen új tárgyak a legjutányosabb árban kerülnek itt eladás alá, csak ajánlani tudjuk e kedvező alkalom felhasználását olvasóink szives figyelmébe, annyival inkább, mivel, mint az árverést rendező bizottságtól tudjuk, ez árverésről ki vannak zárva az u. n. árverési hiénák, (vagy ha így jobban hangzik azok, kik az árverezett tárgyak összevásárlásával üzletszerűen foglalkoznak.)

Tudomány.

Hamis adománygyűjtők. Pár nap óta két hölgy jár Budapesten a poliklinika részére adományokat gyűjteni. Több előkelő családhoz bekopogtattak és minthogy igen jól ismerik a poliklinika viszonyait, kaptak is kisebb-nagyobb összegeket. Minthogy ezt a gyűjtést vidéken is megkísérlelhetik, pedig ez a két hölgy semmiféle összeköttetésben nincs a poliklinikával, senki fel nem jogosította őket a gyűjtésre; a poliklinika igazgatósága tehát kéri azokat, a kikhez adományokért bekopogtatnának, adják át őket a rendőrségnek.

Szép ünnepet rendeztek tegnap az orsz. levéltár hivatalnokai, abból az alkalomból, hogy Pauler Gyula min. tan., az orsz. levéltár főnöke immár negyedszázada működik az orsz. levéltárnál. A tisztikar remek kivitelű albumot csináltatott a hivatalnokok arcképeivel és névaláírásával, a melyet Ováry Lipót

lovag orsz. levéltárnok nyújtott át az ünnepeltnek meleg beszéd kíséretében. Pauler, a ki 1874-ben került az orsz. levéltár élére és e 25 évi megfeszített munkájával érte el azt, hogy az orsz. levéltár olyan magas nívón áll, meghatottan mondott köszönetet. Szépen fejezte be az ünnepet az a mozzanat, midőn az orsz. levéltár hivataloslag járultak Pauler elé és szép keretbe foglalt üdvözlő iratot nyújtottak át neki, a melyben hozzávaló ragaszkodásuknak adtak kifejezést.

KÖZGAZDASÁG.

Talajművelésünk hibái.

Ha figyelemmel kísérvők a hazai gazdaságok talajművelési rendszerét, vizsgálódásaink közepette azon meggyőződésre jutnánk, hogy a legtöbb gazda teljesen téves felfogást vall a talaj művelés mikénti végrehajtásában. Eltekintve azon mindenesetre legsajnálatosabb jelenségtől, hogy a földművelő eszközök sokaságában a régi rossz szerkezetű ekék, boronák stb. találhatók tulsúlyban, olylényeges hibákkal találkoznak a művelés terén, hogy azokat szóva tenni a legkevésbé sem felesleges munka.

A talaj megmunkálása, mint tudjuk a szántással veszi kezdetét. Hogy e szántás minél jobb legyen, ahhoz nemcsak egy jó szerkezetű ekének bírása szükségeltetik, hanem kell, hogy tisztában legyünk a szántás céljával is, mert ez szabja meg az eke beállítását, a barázda mélységét, szelességét. S itt találkoznak mindjárt az első hibával.

Mire elkövetkezik a szántás ideje, a földbirtokos már nem tartózkodik gazdaságában, a csendes falusi életet a ngyváros zajával váltja fel, mert úgy véli, hogy e munkálatoknál jelenléte felesleges, elvegyi az ellenőrzést a bérésgazda különből, mint ő. De viszont a bérésgazda is pihenésre vagyik a nyári munkálatok után s ő is egy gondolaton van uraságával, s hagyja a bereseket kényökdvők szerint dolgozni.

Mi ennek a következménye? az hogy az eke úgy kerül a földbe, mint a hogy az eszközpajtaból — ha ugyan ilyen létezik — kikerült, s csendesen ballag utána a béres, nem törődve azzal, hogy helyes munkát végez-e, vagy sem. Mély szántást ad akkor, mikor épen csekélyen kellene szántania, fordítást végez akkor, mikor épen a porhanyítás lenne kívánatos.

Magától értetődik, hogy az ilyen munka tökéletlen eredményt szül s hogy a termés eredményben bosszulja meg magát. Nem ritkán hallani azon észrevételt, hogy nem ér ez vagy az a szántás semmit, mert az eke nem jár mélyen. Erre csak az a megjegyzésünk, hogy hibás maga az észrevétel akkor, ha az minden indokolás nélkül történik, mert a jó szántás fogalmához nem tartozik szükségképpen a mélység is.

Vannak esetek, midőn a sekély szántás sokkal észszerűbb, mint a mélyszántás, s hibásnak csak akkor mondhatjuk, ha folytonosan egy és ugyanazon mélységre járatták az ekét, vagy pedig ha változtatják is a mélységet, azt nem teszik oly mértékben, mint a hogy kívánatos volna. A szántás mélysége az első azon tényező, melyre kiváló gondolt kell fordítani s a gyakorlatból merített tapasztalatok alapján állíthatjuk, hogy hazai viszonyaink között legalább is 20 cm. legyen azon határ, a meddig az ekének évenként egyszer le kell menni.

Mindaddig, míg erre a mélységre nem dolgozunk, talajművelési rendszerünket helyesnek és észszerűnek nem mondhatjuk. Ez állításunk igazolására csak egy példát hozunk fel. Tudvalevő, hogy a műtrágyák használata évről-évre nagyobb arányokat ölt. Használja azt ma a kisgazda épúgy mint a közép- vagy nagybirtokos.

Az eredmény tekintetében pedig a vélemények nagyon eltérők. Az egyik nem akar tőle megvaló, a másik pedig már az első használat után megelegetett vele s — elég helytelenül — hallani sem akar róla. De mi-

ért gyakori az utóbbi eset? Azért, mert az illetőnél a talaj megművelése nem volt észszerű s így igen természetesen, hogy a műtrágya nem tudta hatását érvényesíteni. A műtrágya csak akkor hat, ha a talaj nyirkossági állapota kedvező, azt pedig csak úgy lehet elérni, ha mélyebben szántunk. Minél mélyebb a szántás, annál több nedvességet konserval a talaj, annál jobban oldódik a műtrágya, annál erőteljesebben fejlődik a növény s annál jobb a termés.

Azon kérdésre már most, hogy melyik időszak legalkalmasabb a jelzett mélységű szántás keresztül vitelére, válaszunk az, hogy az ősz, és pedig október-november hava.

Ezen szántást előzze meg azonban egy sekélyebb, körülbelül 5—10 cm. mélységre kiterjedő a tarló lebuktatása céljából s ha ilyen módon van előkészítve talajunk a tavaszi vetemény alá, akkor tavasszal — ha csak nagyon késő vetemény termelése nem forog szóban — semmi esetre sem használjunk ekét, hanem csak fogas boronát, vagy mélyjárású grubbert, mert ellenesetben a föld nedvességét kikergetjük s a tavaszi vetemény ezt nagyon megsínyli.

Kamarai közlemények.

A m. kir. államvasutak gépgyára az 1900 évre, Budapesten, Diósgyőrön, Z. Brézson, Tiszolozon, Kabolapojánán szükséges kovács-, dió-, koczka-, barna-, és bikkfa szén beszerzésének biztosítása céljából f. hó 31-iki lejárattal nyilvános árlejtést tart.

A m. kir. államvasutak üzletvezetősége Miskolczon f. hó 31-én a következő anyagok beszerzésére hirdet pályázatot: takarék tüzhelyekhez szükséges kellekek, tégák és cserpek, kavics, műkövek, aszradokok, facsövek, szerszám nyelek, robbanószerek, faanyagok, fák-, cserjék-, virágmagvak stb.

A m. kir. posta és távirtda igazgatósága, három éven keresztül szállítandó mintegy 21000 db. telítésre alkalmas fenyőfa-oszlopot szándékozik beszerezni. A szállítási kivanok, feltételeiket f. év november 1-sejéig beadhatják.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1900 évben szükséges kender és gyapotfonal szállítására f. év november 4-iki lejárattal nyilvános árlejtést tart.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége a nagyváradi-, kolozsvári-, n. enyedi, d. szt. mártoni-, segesvári-, brassói-, és marosvásárhelyi osztálymárnökségek részére szükséges 11000 rostalatlan-, 14600 rostalt-, 6300 köbméter darabolt kavics szállításának biztosítása céljából f. év november 6-iki lejárattal, nyilvános árlejtést tart.

Küldöttség a Rába szabályozása érdekében. Tegnap delutan alsó és felső Il-nitz községek küldöttsége járt S a t t l e r Antal plébános vezetése alatt Darányi Ignác földművelésügyi miniszernél. — Azt panasolta a küldöttség szónoka, hogy községek határában a Rába nem léven szabályozva, a gazdáknak az áradások sok kárt okoznak. — Kéri tehát a minisztert, hogy tegyen valamit az ottani gazdák érdekében. Darányi miniszter kijelentette, hogy a küldöttség kérését parolól fogja közölni a R á b a szabályozó társulattal.

Magyar vállalkozók Romániában. A nagy szármáság következtében a román földművelési miniszterium nyakra-főre vásárolta össze Magyarországon a széna készletet. Aug. hó végén és Szeptember hó elején azonban az esőzések folytán a szükséglet kevesebdvén, most körülbelül 3000 vagon szénát a román kormány különböző ürügyek alau átvenni vonakodik. — A vállalkozók aligba kénytelenek nem lesznek a román kormány ellen pert indítani.

Gyár-üzem-szünet. A nagyszombaton leégett cukorgyár felépítése és helyreállítása hosszabb időt fog igénybe venni, úgy hogy a gyár az idei kampagnóban nem dolgozhatik.

Budapesti gabonátözsde.

Okt. 24.

A készáru üzlet hivatalos árjegyzései a következők:

Bursa	kilo	Ar 100 kg.		kilo	100 kilogramm ára	
		frttól	frtíg		frttól	frtíg
Bánsági	ó	76	8.10-8.20	80	08.55-08.90	
"	"	77	8.20-08.30	81	08.55-08.90	
"	"	78	08.30-08.40	82	—	
Tiszavidéki	ó	79	08.35-08.50	—	08.55-08.60	
"	"	76	8.15-8.20	80	08.55-0.895	
"	"	77	8.20-8.30	81	—	
Pestvidéki	ó	78	08.30-08.40	82	08.50-08.79	
"	"	79	08.35-08.50	—	—	75
"	"	79	8.05-8.15	80	08.50-—	
Fehérmegyei	"	76	8.15-8.25	81	08.50-00.80	
"	"	78	8.25-8.35	82	8.50-—	80
"	"	79	08.30-08.45	—	8.50-—	
Bácskai	ó	76	8.10-08.15	80	00.00-—	
"	"	77	8.15-8.25	81	00.00-00.00	
"	"	78	8.25-08.35	82	—	00.00
Északmag	"	79	8.30-08.45	—	—	
"	"	78	8.35-8.40	80	—	
"	"	79	8.40-8.50	81	—	

		Min. hekt.-ben	Arkilógram	
Rozs elsőrendű	uj	70-72	6.55	6.65
" másodrendű	"	—	6.40	6.50
Árpa takarmánynak	"	60-62	6.00	6.20
" égetni való	"	62-64	5.70	5.90
" serfözdei	"	64-66	6.60	7.00
Zab	uj	39-41	5.35	5.45
Tengeri bánsági	uj	—	5.10	5.30
" más nemű	"	—	0.00	0.00
Repce bánsági	"	—	11.60	12.10
Köles	"	—	4.80	5.30

Sertésvásár.

Kőbányai sertéspiacz. Okt. 14. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (paronkint 400 kgm felüli — kr. Közép pkin 300-400 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban Fialat közép (paronként 251-320 kg. 43-44 kr. Fialat könnyű paronkint 250 kg. sulyban 44 1/2-45 krig. Szerbiai: Nehéz pkin 260 kg. sulyban 41 1/2-42 krig.

Sertéslétszám: 1899. évi okt. hó 22 napján volt készlet 35842 darab, okt. 23. felhajtott 910 drb, 1899 okt. 23-en elszállított 659 db. 24-ára maradt 39.093 db. A hizott sertésüzlet irányzata lanyha.

CSARNOK.

Miről regél a malom?

Regény.

Sudermannától.

(14.)

— Folytatás. —

János két »zsilip zárat« felemel. Most az is elég. Azután rákönyököl a vöndhid korlátjára. Trude, a ki eddig néman nézte, felkuszott a nagy gerendára, mely a koriáttól nem messze egy azon magasságban futott az egyik partról a másikra.

— Elszédülisz, Trude, — mondja János, s lenézett a zugó mélybe, a hol a ferde deszkákon örült sebességgel rohant le a víz.

Trude felment, hisz sokszor ült itt, s órákig nézte mint folyik a víz, soha sem szédült el, s utóvégre is szükség esetén ott van János. Szemei lesik, mikor veszi ki János a könyvet, s a mikor ez megtörténik, elragadtatásban felsóhajt, össze kulcsolja kezeit, mint a gyermek, a mikor az anyja mesélni kezd. János elkezd:

»Vandorlás a molnár élete« —

Trude felnevet s lábával veri ki a vers ütemét:

»Hallottam zugni kis folyót« — —

Azután:

»A parton állt a kis malom« — —

Trude tapsol örömben és rámutat az ő malomokra. Azzal a sórral, hogy »Zugó kis

barátom, te kaczagó patak . . . megjelenik a szép molnár a szinpadon. Trude elkömlödik.

»Volna száz karom ölelni« — —

Trude türelmetlen. Mikor azután ahhoz a sorhoz jönnek:

»Nem kérdezem a csillagot meg«

Trude meglegedetten kezd nevetni . . .

»Bevésném minden fába a nevét.«

Trude felsóhajt szemeit behunyva s ez után tovább folyik a molnárlegény ittasult képzelme addig, a mig eljutnak ahhoz a kiállítás-hoz, mely tul harsogja a víz zugását a kerekerek robogását, a madarak dalolását:

»A drága molnárnyém«

Trude kitarja karjait, a csendes boldogság mosolya fut arczán végig, fejét rázza, mintha azt akarná mondani: Mi jöhet még ez után? . . . Erre mesés érzés keletkezik a molnárban a zöld szín iránt, a vadászkiált hangja kél az erdőben, felép a duzzogó vadász Trude nyugtalan lesz.

— Mit akarhat az a kamazs? — sugja magában s öklével a gerendára üt. A molnár legény a szegény molnár legény mindjárt sejtí:

»Futnék, futnék a nagy világba,
Oh csak ne volna olyan zöld
Ott kün a rengeteg, az erdő
S a végtelen, tengernyi föld . . .

ez a szomorú dala. Trude félön és reménykedve teszi össze kezeit, lehetetlen, hogy jóra ne forduljon minden. — És azután:

»Te sok virág, mit tőle kaptam,
Velem pihenjétek a sirban«

Trude szemei könybelábadtak, de még mindig remél — a vadász majd csak el fog tűnni, a molnár is — hü marad, az nem lehet másképp s nem is — szabad másképp történnie. A molnár és a patak szomorú párbeszédbe kezdenek, a patak vigasztalja őt, de a molnár csak egy béké, csak egy nyugalom létezik.

»Ah drága kis patak, te tudod mi van velem.
Te kis patak tudod jól, mit tesz a szerelem«

Trude haragos lesz.

— Mit akar az az ostoba patak? Mit ért a szenvedéshez és szerelemhez?

És aztán — aztán jön a csodás, rejtélyes bölcsődal, a mit a hullámok dalolnak. Persze a fiatal molnár a patak partján elaludt — egy csók fogja felébreszteni és amikor fölveti a szeméit, a molnár felébe fog hajolni, azt sugja neki: »Bocsáss meg nekem, megint nagyon, nagyon szeretlek«

De nem, mit jelentenek, a titkos szavak a kék kristály kamaráról? Miért kell a molnárnak oly soká a udnia, mig a tenger kiissza a patak vizét? És ha a gonosz léleknek a patakba kell dobni a kendőjét, hogy befedhesse a legény szemeit, akkor az nem a parton alszik, hanem benn, mélyen — — Trude kezeibe rejti arczát s hangos, görcsös zokogásban tör ki és a mikor János mégis végig akarja olvasni, felsikolt:

— Hadd abba, hadd abba!

— Trude, mi bajod?

Trude int, hogy hagyja őt békéi; mind hevesebb lesz sirása, egész teste remeg: támaszt keres, hátra dől.

János ijedt kiáltásban tör ki, mellé szökik s karjaiban fogja fel . . .

Az is ezért Trude l hebegi mély lélegzetet véve . . . Hideg verejték tör homlokára . . . S a nő fejcskáját ráhajítja János kebelére, karjait nyaka köré fonja és kisírja magát.

Másnap azt mondja Trude: — Tegnap nagyon gyereken viseltem magamat, János nem sok hiba volt, hogy le nem zúbantam a folyóba.

— Már estél — szól s borzalom fut át rajta, a rémes pillanatra gondolva. Szentimentális nevetés fut át a nő arczán.

— Akkor már mindennek vége lett volna — mondja mély sóhajjal, aztán felnevet azon, hogy ilyen ostobaságot mondott.

A napok mu'nak, János a legmerészebb, várakozásnak is megfelelt, melyre Trude mint játszótárs iránt volt. Elválhatatlanok lettek és Márton, mint harmadik, nem tehet egyebet, minthogy hallgatva nezi őket és örömmel nevetéssel mond igent és — amennyi pajkoskodásukra.

Foly. köv

Divatos
női ruha szövetek,
selymek,
női ruha flanellek,
cosmanosi mosó velezek,
Himalaya téli kendők,
olcsó szabott áron kaphatók

Szabó Lajos Fiai cégénél
Debreczen.

Máriaczei
gyomorcsseppek

A védjegyre tessék vigyazni!

nagyszerűen hatnak **gyomor bajoknál,** nélkülözhetetlen és általános ismeretes házi és nepszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, fel-fújtság, savanyu felbűffogés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkösés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fej-fajásnál, a mennyiben ez a gyomoridő származott gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorhoikáknál.

Említett bajoknál **MÁRIACZEI GYOMORCSEPPEK** évek óta kitünőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Carl Brady, Apotheke zum »König von Ungarn«
Wien, I. Fleischmarkt 1.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza Budapesti, Király-utca 12. sz.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihály István, Dr. Rótschack V. Emil, Tamásy és Balázs gyógyszerészeknél. **Diószegen:** Vaday Ignác, **Ér Mihályfalván:** Mátray István. **Hadházon:** Farkas Ödön, Kabán: Horváth Kálmán gyógyszerészeknél.

Női- és gyermek felöltők nagyraktára.

Női ruhák saját műhelyemben
legizlésebben készíttetnek.A „Kék Csillag“
áruházaz őszi idényre a következő árakat
jegyzí:

Női ruhaszövetek	12 krtól	4 frtig
Női posztók	25 krtól	2.50-ig
Pongis selymek	40 krtól	1.50-ig
Merveilleux (sima)	1 frt	10 kr.
Taffet glacé	1 frt	38 kr.
Fekete selymek	nagyválasztékban.	
Spárga szőnyegek	18 krtól	
Brüssel	98 krtól	
Tapestry	1 frt	20 kr.
Nyírott	1 frt	90 kr.
Szobaszőnyegek	2 frt 35 krtól	10 frtig.

Szolid és pontos kiszolgálás.

A „Kék Csillag“

női divat,

vászon, fehérnemű és szőnyeg
áruház

Főpiacz, Kistemplommal szemben.

Az elismert

legjutányosabb bevásárlási
forrás.A családoknak valósággal
nélkülözhetlen.

Szabott árak.

A „Kék Csillag“

a gyapju és selyem folytonos ár-
emelkedését nem használja ki, sőt
a régi olcsó árakban árusít, mit
azért tehetünk, mert óriási tömeg
árakat vettünk meg a régi árakban
a külföldi piacokon.

Férfi gallérok	darabja	12 kr.
Kézeltők	párja	25 kr.
Ingek (fehér)	1 frttől	feljebb.
„ színes	50 krtól	feljebb.

Szolid pontos kiszolgálásért kezeskedünk
tisztelettel

Wallerstein Fülöp Fiai

Szőlővessző-eladás.

A méltóságos gróf Dégenfeld József és
Dr. Balkányi Miklós urak tulajdonát képező
Erzsébet szőlő-telepenaz alabb jegyzékelt kiváló minőségű, tökélete-
sen fajtiszta szőlő-vesszők egy őszi mint
tavaszi szállításra eladók.

I. Gyökeres:

Olasz rizling	86000 drb.
Kadarka	50000 „
Oportó	3000 „

II Sima:

Olasz rizling	150000 drb.
Kövi dinka	90000 „
Oportó	20000 „
Nagyburgundi	50000 „
Kadarka	80000 „
Fehér chasselas	20000 „
Zöld silváni	10000 „

Bővebb felvilágosítást nyújt

az Erzsébet szőlő-telep
kezelősege.

iroda Debreczenben, Kossuth-utca 32. sz.

1110 v. k. szám.
1899.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. I.
253/4 1899 P. sz. végzése folytán közhírre
tételik, miszerint Lakatos Gábor részére
Csáti István és neje debreczeni lakosoktól
182 frt 93 kr. tőke, ennek 1899 évi
Ápril hó 5 napjától számítandó 6% ka-
matai és eddig összesen 53 frt 35 kr.
perköltség erejéig továbbá Tóth András
részére 30 frt tőke, ennek 1898 decz. 9. nap-
jától számítandó 5% kamatai és 25 frt 70
kr. perköltség erejéig, 1899 évi április hó
14-én bíróilag felülfoglalt és 363 frtra
becsült butorok, sertések, egy ló s egyéb
ingóságok 1899 évi okt. 27-én dél-
előtt 10 órakor kezdetét veendő és
Debreczenben Czegléd utca 9. sz. a.
megtartandó nyilvános bírói árverésen,
a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz
fizetés mellett szükség esetén becsáron
alól is el fognak adatni.

Debreczen 1899 évi okt. hó 11-én

Bódogh Zsigmond
bírói kiküldött.

Alkalmi bevásárlás!

Van szerencsém értesíteni a n. é. közön-
séget, hogy a

Besenczky Kálmán-féle

nőidivat, vászon és rövid-áru üzletet

megvettem és a mai naptól a gyári árnál
is olcsóbban árusítom el.

Tisztelettel

Kiss Lajos.

Alkalmi bevásárlás!

Alkalmi bevásárlás!

Alkalmi bevásárlás!

Csak akkor valódi,
ha a háromszögű palaczk
az itt levő szalaggal (vö-
rös és fekete nyomás sárga
papíron) van elzárva

Eddig felülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi, tisztított



májolaj

törvényileg védett csomagolásban

MAAGER VILMOSTÓL

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és
könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is
különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, me-
lyeknél az orvos az egész testi szervezet, külö-
nösen mell és tüdő erősítését, a test súlyának
gyarapodását, a nedvek javítását, valamint
általában a vér tisztítását el akarja érni. —
Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban
Bécsben, III/3. ker., Heumarkt 3., valamint az
osztr. magy. monarchia legtöbb gyógyszer-tárában.
DEBRECZENBEN: Toth Béla, Mihalovits István, dr.
Róthschnek V. Emil gyógyszerészek, Rickl József Zelmós,
Csanak József fűszerkereskedő uraknál.

Főraktár és főelárusítás az osztrák-magyar monarchia részére:

Maager Vilmos Bécs,
III/3., Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg üldöztetnek.